

Lärarhandledning

med lärarwebb

Karin Martinussen

Anna Quist

Kim Sjöberg

Natur & Kultur

Innehåll

Välkommen till Guldklassen!	4
En vecka med Guldklassen	5
Om materialet	6
Guldklassen och läroplanen	10
Följ elevernas språkutveckling	11
Läsning är komplext!	12
Bakgrund och arbetssätt	16
Översikt kopieringsunderlag	34
Översikt bildkort	36

INTRODUKTION <i>Loves klass</i>	43
1 En glittrande sten	44
2 Oro och flygande ord Oo	50
3 Skrammel och KRASCH! Ss	56
4 Akta tunneln! Aa	62
5 Love får en idé Ll	68
Repetition Oo Ss Aa Ll	74
6 Målning och marsvin Mm	76
7 Ingbritt och de andra djuren li	82
8 Vem har tagit stenen? Vv	88
9 En efterlysning! Ee	94
Repetition Mm li Vv Ee	100
10 Radde – en räddare i nöden Rr	102
11 Någon får en glittrig present Nn	108
12 Ära till russinkungen Ää	114
13 Fulfin kottgubbe Ff	120
Repetition Rr Nn Ää Ff	126

14 Åh nej, nyckeln är borta! Åå	128
15 Tandtrassel och ett snällt inbrott Tt	134
16 Krokodiler och draculatänder Kk	140
17 Bus av tandfen Bb	146
Repetition Åå Tt Kk Bb	154
18 Upp på taket! Uu	156
19 Hopprep mot himlen Hh	162
20 Panik i lekoteket Pp	168
21 Öbra kadöbra Öö	174
Repetition Uu Hh Pp Öö	180
22 Yr av en lycklig olycka Yy	182
23 Jubel för en hjälte Jj	188
24 Dinodagen Dd	194
25 Giganotosaurus och grön lera Gg	200
Repetition Yy Jj Dd Gg	206
26 Cecilia Carlsson Cc	208
27 Zooma in och mät exakt Xx Zz	214
28 Wienerbröd och ett mystiskt ljud Qq Ww	220
29 Gömmer det sig någon där?	226
Repetition Cc Xx Zz Qq Ww	232

Välkommen till Guldklassen!

Vi som har skapat den här läsläran är glada för att just du har hittat hit, till ett läromedel där berättelsen och undervisningen väcker nyfikenhet, stimulerar språket och lägger grunden för elevernas läs- och skrivutveckling.

I Guldklassen får du följa en klass från förskoleklass till årskurs 3, i berättelser där du och dina elever upptäcker språkets magi tillsammans. Berättelserna rymmer både vardagsnära situationer och fantasifullda inslag, och fungerar som utgångspunkt för samtal och reflektion. Eleverna får många tillfällen att uttrycka tankar, diskutera och lära sig nya ord i meningsfulla sammanhang.

Vårt mål har varit att skriva ett läromedel som skapar engagemang, igenkänning och där eleverna får uppleva att de kan. Materialet är baserat på phonics, ljudningsmetoden, och är utformat med tydlig struktur, lekfullhet och pedagogisk omtanke för att möta eleverna i deras språkutveckling.

Vi som skriver arbetsböckerna och lärarhandledningarna har tillsammans lång erfarenhet som grundskollärare, speciallärare, specialpeda-

gog och fritidspedagog. Vi vet hur vardagen i klassrummet ser ut och brinner för att skapa en språkstärkande undervisning för alla elever. Det här materialet är gjort för att stötta dig i just det vardagsarbetet.

Ingela Korsell och **Johan Rundberg**, båda hyllade barnboksförfattare, har skrivit högläsningensboken *Rekordet* med ett språk som engagerar och lockar till samtal. Illustrationerna, som är gjorda av **Katarina Strömgård** (högläsningensbok) och **Elin Hägg** (arbetsbok), förstärker läsoplevelsen och fungerar som stöd i förståelsen.

För att säkerställa att materialet vilar på vetenskaplig grund har professor **Linda Fälth** (specialpedagogik) och logoped **Anna Eva Hallin** (språk-, läs- och skrivutveckling) bidragit med sina experter.

Vi hoppas att du och dina elever ska få många fina stunder tillsammans med Guldklassen – och att ni kommer att längta efter nästa kapitel, nästa bokstav, nästa upptäckt.

Lycka till – och ha roligt på vägen!

Karin, Anna & Kim

Karin Martinussen

Anna Quist

Kim Sjöberg

En vecka med Guldklassen

Arbetet med Guldklassen kan genomföras i fyra steg. Varje steg inleds med att läraren modellerar, varefter eleverna tränar tillsammans innan de befäster kunskaperna i arbetsboken.

STEG 1

Högläsning och textsamtal

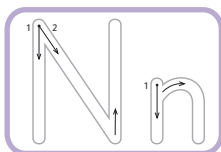
Veckan inleds med högläsning. Innan ni börjar läsa veckans kapitel går ni igenom viktiga ord och uttryck. Läs sedan högt ur *Rekordet*. På lärarwebben finns bildspel att visa under tiden. Efter läsningen ställer du frågor om texten och ni samtalar om innehållet. Ord att gå igenom och frågor finns här i lärarhandledningen. Sedan tar ni er an den första övningen i arbetsboken. Den knyter an till innehållet i *Rekordet*.

STEG 2

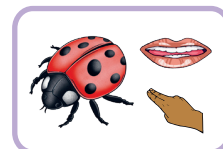
Presentera bokstaven

Efter att ni har arbetat med läsningen är det dags att presentera en ny bokstav på ett lustfyllt sätt. Visa bokstavsrutan på lärarwebben och låt eleverna arbeta multisensoriskt med bokstavens form, både versal och gemen. Gå från stora former och rörelser till mindre. Uttala språkljudet samtidigt som bokstaven formas i de gemensamma övningarna. Förslag på olika övningar finns här i lärarhandledningen. Därefter arbetar ni med den andra sidan i arbetsboken där eleverna tränar på finmotorik och bokstavens form.

STEG 3

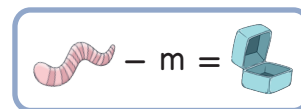
Arbeta med bokstavens språkljud

Skapa nyfikenhet för den nya bokstaven genom att inleda arbetet på olika sätt. Titta på bokstavsrutan med bokstavsbild, munbild och handtecknen. Uttala språkljudet samtidigt som ni tittar på varandras munnar för att se hur munnen formas. Därefter arbetar ni med den tredje sidan i arbetsboken. Där får eleverna identifiera och lokalisera bokstavens språkljud i olika övningar.

STEG 4

Arbeta med språklig medvetenhet och ordkunskap

I den första halvan av arbetsboken finns varje vecka en övning i språklig medvetenhet som kopplar till Bornholmsmodellen (läs mer på sidan 16). I den andra halvan av arbetsboken finns i stället övningar med fokus på ordkunskap, där eleverna arbetar med att bredda och fördjupa sitt ordförråd och sin förståelse för ords betydelse och användning.

Missa inte alla extraaktiviteter!

Till varje kapitel finns Guldextra – en sida med extraaktiviteter att förgylla undervisningen med. Aktiviteterna har koppling till kapitlet samt till veckans bokstav.

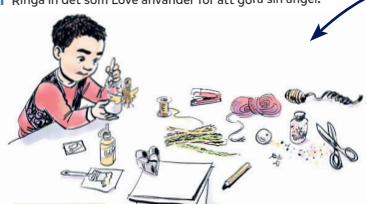
Arbeta med ord på bredden och djupet!

Till varje kapitel finns ordkunskapsövningar som knyter an till kapitlets innehåll och lyfter fram centrala ord och begrepp. Övningarna kan läggas in som minilektioner mellan andra aktiviteter.

Så här är arbetsboken uppbyggd:

Kapitel 11 Någon får en glittrig present

1 Ringa in det som Love använder för att göra sin ängel.

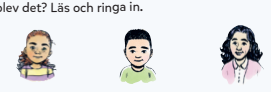

Love målar.

2 Vad hör du först? Skriv bokstaven.

Vem blev det? Läs och ringa in.

Selda Love Amira

Kapitel 11 43

Övning som knyter an till innehållet i högläsningboken *Rekordet*.

Övningar med fokus på finmotorik och bokstavens form.

Övningar med fokus på bokstavens språkljud.

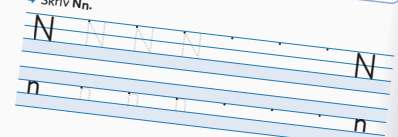
Övning med koppling till Bornholmsmodellen.

Guldorn, extrauppgifter i två nivåer som utmanar vidare.

3 Spåra.

4 Skriv Nn.

5 Färglägg N med rött och n med grönt.

44 Kapitel 11

6 I vilka ord hör du Nn? Ringa in.

7 Hör du Nn sist i ordet? Dra streck.

20 Rita en nalle och ge den ett namn på Nn.
21 Skriv namn där du hör Nn.

Kapitel 11 45

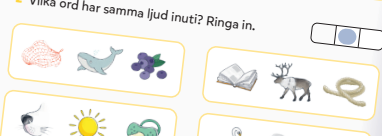
Efter arbete med fyra bokstäver kommer repetitionssidor.

Kapitel 10-13 Repetition Rr Nn Ää Ff

1 Vilka ord börjar med samma ljud? Ringa in.

2 Vilka ord har samma ljud inuti? Ringa in.

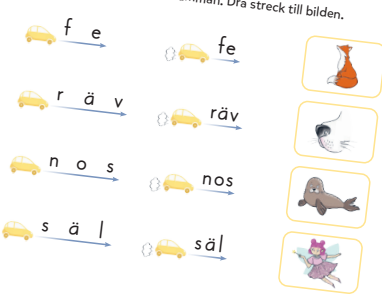
3 Vilka ord slutar med samma ljud? Ringa in.

4 Färglägg med rätt färg. R N Ä F

5 Följ bilens väg och ljuda samman. Dra streck till bilden.

52 Repetition kapitel 10-13

Repetition kapitel 10-13 53

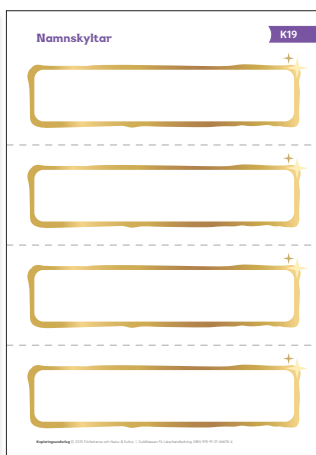

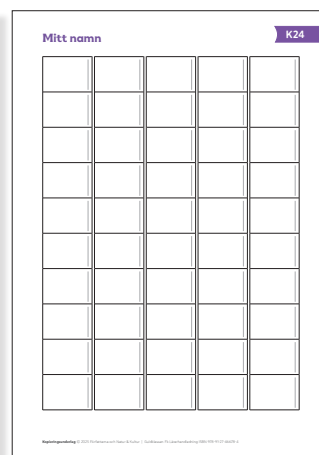
Högläsningssbok s. 4-6

Arbetsbok s. 3

K19 Namnskyltar

K24 Mitt namn

INTRODUKTION Loves klass

Stöd på lärarwebben:

Bildspel

Så här kan du göra:

- Visa första bilden i bildspelet.
  - > Berätta att det här är Love och Selda som båda är 6 år och precis har börjat i samma klass och lärt känna varandra.
  - > Visa nästa bild och berätta att det här är Amira, som är Loves och Seldas lärare.
  - > Visa nästa bild på hela klassen och fråga:
    - Kan du se Love? Selda? Amira?

Högläsning

- Läs sidan 4 och första stycket på sidan 5.
  - > Fortsätt visa bildspelet (med bilder på glittersten, vätte, tappade tänder, plåster och spår i snön). Berätta:
    - Boken kommer att handla om många olika saker. Några av de sakerna ser ni på bilderna. Det ska bli spännande att få läsa om det här.
    - Är det någon som kan gissa hur sakerna ska komma in i handlingen?
- Fortsätt att läsa färdigt sidan 5. Visa bilden digitalt på porträttet som Love har ritat av sig själv och läs vad han har skrivit om sig själv.

- Visa sidan 3 i arbetsboken digitalt. Berätta att eleverna ska rita sitt självporträtt i ramen och under skriva sitt namn.
  - > Låt eleverna göra sina självporträtt och skriva sina namn.

GULDEXTRA

Namnskyltar

På klassfotot kan vi se klassen hålla sina namnskyltar. Låt eleverna skriva sina namn i namnskyltar som finns i K19.

Mitt namn

Titta närmare på gruppens namn. Eleverna får en remsa med rutor (K24). I varje ruta ska eleverna skriva en bokstav så att det blir deras namn och sedan färglägga rutorna. Klipp ut remsan och sätt upp eller lägg på golvet när ni sitter i en samling. Titta på namnen och låt varje elev berätta vad de heter och hur många bokstäver deras namn har. Titta tillsammans – vad heter första bokstaven och vilket ljud hör till den?

Hej-händer

Låt eleverna rita av sin hand på ett färgat papper och klippa ut. Eleverna skriver sedan "Hej" på pappershanden och sätter upp i exempelvis kapprummet eller hallen för att hälsa välkommen. De elever som kan ordet "hej" på något annat språk kan skriva det, kanske med hjälp av en vuxen.

I det här kapitlet möter vi Love, en nyfiken sexåring med bubblande idéer. På väg till skolan hittar han en glittrande sten som kommer att få stor betydelse för hela klassen.

Lässtrategier för förståelse:

- Förutspå
- Reda ut oklarheter

Ordkunskap:

Bokens delar

Stöd på lärarwebben:

- Bildspel till högläsningsbok och övningar
- Utvalda ord och uttryck
- Alfabetssång

Du behöver:

- Favoritböcker som eleverna har tagit med sig antingen hemifrån eller från skolbiblioteket. Ha gärna några extra böcker i klassrummet att låna ut.
- Ett väggalfabet
- K17 Bildbank

Ord och uttryck

en vattenpöl: en liten samling med vatten som kan bli på marken efter regn.

* **sköljer som en våg:** när något rör sig mjukt som vatten.

en trottoar: en del av gatan där människor kan gå, bredvid vägen, där bilar inte kör.

bli överkörd: när något eller någon blir träffad av ett fordon, exempelvis en bil.

* **ett stuprör:** ett rör på huset där regnvatten från taket kan åka ner till marken.

en ädelsten: en fin och värdefull sten som glittrar, som diamanter eller rubiner.

en kristall: en klar och genomskinlig sten som kan glittra.

att slipa: att göra till exempel en sten jämn och slät när man filar på den.

en vätte: en liten sagovarelse som liknar en tomte eller pyssling.

att fnysa: att blåsa ut luft genom näsan med ett ljud, ibland gör man det om man är irriterad.

* **en brunn:** ett djupt hål i marken där man kan hämta vatten eller där vatten samlas.

* **en propp:** något som täpper till ett hål så att inget kommer igenom.

att fösa: att försiktigt putta eller flytta något åt sidan.

ett slurpande ljud: ett ljud som kan låta som när man dricker snabbt och det låter ”slurp”.

en linbana: en platta, ett snöre eller en vagn som hänger i luften och åker på en lina mellan två platser.

hemlighetsfull: när någon har en hemlighet och inte vill berätta den.

en dinosaurie: ett stort urtidsdjur som levde för länge sedan.

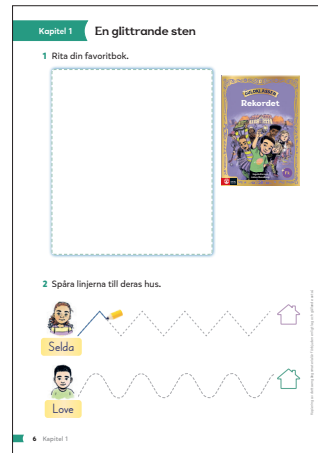
* **ett rekord:** det bästa resultatet som någon någonsin har gjort.

att smussla: att göra något i smyg så att ingen ser det.

hjärtat tar ett skutt i bröstkorgen: när man blir väldigt glad eller överraskad och det känns i kroppen.

Högläsningssbok s. 7-10

Arbetsbok s. 6

STEG 1 Högläsning

Så här kan du göra:

Före läsning

- Berätta att kapitlet heter ”En glittrande sten”. Visa bildspelet. Förutspå tillsammans vad kapitlet kan handla om utifrån rubrik och bilder.
- Gå igenom ord och uttryck som kan vara svåra för eleverna att förstå (se rutan ”Ord och uttryck” s. 44).

Under läsning

- Läs ingressen. Fråga:
  - Vad tror du att Love kommer att hitta?
- Läs resten av kapitlet och visa bildspelet. Stanna vid behov och red ut oklarheter:
  - Varför tycker Astrid att det är Loves fel om de kommer för sent till skolan?
  - Varför försvinner vattenpölen vid övergångsstället?

Efter läsning

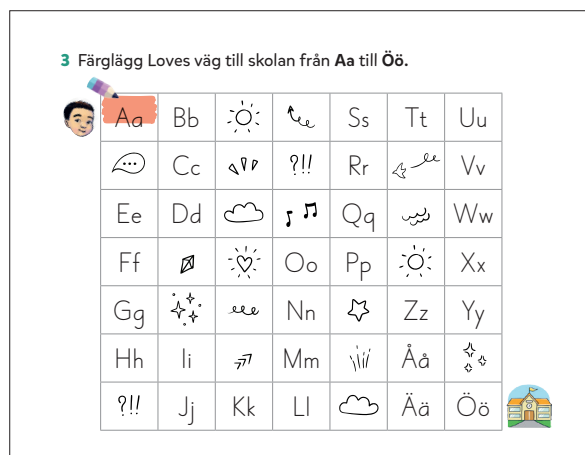
- Samtala om kapitlet:
  - Love hittar något som glittrar. Vad är det han hittar?
  - Selda har med sig något i sin väska som har med rekord att göra. Vad kan det vara?
  - Vad är det Love kommer på att han kan visa?
  - Astrid berättar att det finns en vätte i skolan. Vad tror du om det?
  - Hur tror du att en vätte ser ut?

Arbetsbok

Inför lektionen har eleverna fått i uppdrag att ta med sig en favoritbok.

- Ta fram en bok som eleverna känner till. Presentera begreppen *framsida* och *titel* på boken.
  - > Låt eleverna visa sina favoritböcker, säga bokens titel och beskriva hur framsidan ser ut.
  - > Ta fram läseboken och presentera titeln. Ställ frågorna:
    - Vilken del av boken visar jag?
    - Vad kallas namnet på en bok?
    - Vad ser du på bilden?
    - Känner du igen några barn på framsidan?
    - Vad har Love i handen?
    - Vad har Selda i händerna?
- Visa övning 1 digitalt.
  - > Uppmärksamma att läsebokens framsida visas bredvid den tomma rutan. Berätta att eleverna ska få rita framsidan på sin favoritbok i den tomma rutan.
  - > Låt eleverna genomföra övningen.
- Visa övning 2 digitalt.
  - > Peka på Love och Selda och säg deras namn. Berätta att eleverna ska följa de streckade linjerna från Selda och Love till deras hus.
  - > Låt eleverna genomföra övningen.

Läs om hur ni kan arbeta vidare med ordkunskap kring bokens delar på sidan 46.

Arbetsbok s. 7

STEG 2 Presentera alfabetet

Så här kan du göra:

- Visa ert väggalfabet. Samtala med eleverna om vad de ser.
  - > Berätta att det är olika bokstäver och att de tillsammans bildar alfabetet när de är i den här ordningen.
  - > Sjung en alfabetssång tillsammans samtidigt som du pekar på bokstäverna. Om ni vill kan ni använda Guldklassens alfabetssång som finns på lärarwebben och på K35.

Arbetsbok

- Visa övning 3 digitalt.
  - > Fråga:
    - Vad ser du på bilden?
    - Ser du några bokstäver?
    - Ser du något mer?
  - > Berätta att de ska hjälpa Love att hitta vägen till skolan genom att färglägga bokstäverna i alfabetisk ordning. Eleverna kan ta hjälp av ert väggalfabet eller alfabetet som finns på pärmens insida i arbetsboken.
  - > Låt eleverna genomföra övningen.
  - > Låt dem sedan jämföra sitt arbete med sin bordskompis.

ORDKUNSKAP

Bokens delar

Arbeta med några begrepp i taget.

Peka på och förklara begreppen: baksida och bokrygg.

Baksidestexten på en bok finns där för att göra dig nyfiken och hjälpa dig att bestämma dig för om du vill läsa boken.

Bläddra i boken och förklara begreppet sida.

Titta vidare på första kapitlets första sida (sidan 7) digitalt. Visa och samtala om begreppen text, kapitel och rubrik.

Fråga: Vad betyder ordet text/kapitel/rubrik?

Text är det som författaren har skrivit. Här står berättelsen som jag läste för er. Texten är indelad i mindre delar och varje del kallas ett kapitel. Namnet på kapitlet kallas rubrik. Författarna till boken *Rekordet* heter Ingela Korsell och Johan Rundberg. Deras namn står på bokens första sida.

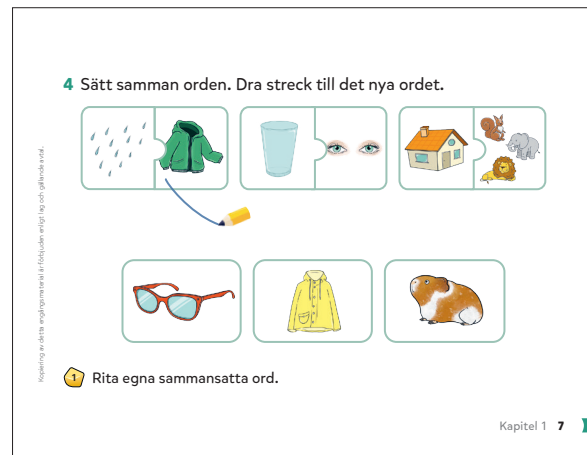
Peka på bilden på sidan 7.

En del böcker har bilder, men inte alla. Vilken skillnad blir det när du läser/lyssnar till en bok som har bilder mot en bok som inte har det?

När det inte finns bilder behöver jag tänka mig hur personerna eller det som händer ser ut inne i huvudet. Den som har ritat bilderna i en bok är bokens illustratör. Illustratören till boken *Rekordet* heter Katarina Strömgård. Hennes namn står på bokens första sida.

Låt eleverna i smågrupper titta i olika böcker. Repetera begreppen genom att låta eleverna följa instruktionerna:

Peka på bokens framsida/bokrygg/rubrik och så vidare.

Arbetsbok s. 7

STEG 3 Språklig medvetenhet

- Visa bilder på bildpar som tillsammans visar ett sammansatt ord.

Förslag från bildbanken

mask + ros = maskros

hus + bil = husbil

jord + gubbe = jordgubbe

häst + sko = hästsko

- > Säg orden på bilderna var för sig. ”Markera” orden med varsin knuten hand och slå ihop de knutna nävarna samtidigt som du säger det sammansatta ordet. Fråga:
  - Betyder orden något annat nu när de sitter ihop?
- > Visa bild på det sammansatta ordet.
- > Gör likadant med de övriga orden.

Arbetsbok

- Gå igenom vad bilderna i övning 4 föreställer med hjälp av bildspelet.
  - > Visa sedan övningen digitalt och berätta att eleverna ska sätta samman de två orden som sitter ihop som pusselbitar och dra streck till det nya ordet. Gå tillsammans igenom vad orden regn och jacka blir tillsammans och fråga vilket det sammansatta ordet blir. Låt eleverna fullfölja det påbörjade strecket till ordet ”regnjacka”.
  - > Låt eleverna genomföra övningen.
  - > Låt dem sedan jämföra sitt arbete med sin bordskompis och berätta vilka de sammansatta orden är.

GULDKORN

Guldkornet denna vecka är:

- 1 Rita egna sammansatta ord.

 GULDEXTRA**Sten-ord**

Hitta på egna ord som innehåller ordet sten – låt fantasin flöda.

Skriv upp orden på tavlan och låt sedan eleverna rita sitt favoritord som innehåller sten i sina guldhäften. Förslag på ord: stentroll, stenmur, guldsten, silversten, bärnsten, stenkaka, elefantsten, stenmorot, tandsten ...

Sammansatta ord

Visa följande bildkort: sol, ros, stol, snö, boll, fot, choklad, oliv, träd, päron, paj.

Eleverna sitter i par eller mindre grupper om max fyra och samarbetar för att para ihop två bildkort som tillsammans bildar ett befintligt sammansatt ord. Exempelvis kortet med sol och kortet med ros som blir solros.

Om det finns tid över kan eleverna rita något av de sammansatta orden, till exempel att de ritat en fot + en boll och sedan ritat de en fotboll.

Vättar

Ta tillsammans reda på fakta om vättar eller läs texten nedan.

Vättar

Vättar är små, magiska varelser som finns i gamla sagor och berättelser. Man tror att de bor under jorden, i skogen eller inne i berg. De är mycket blyga och syns nästan aldrig.

Enligt berättelserna har vättar små hus under jorden, med bord av bark, sängar av mossa och lampor som lyser med eldflugor. De tycker om att ha det mysigt och städat.

Det sägs att vättar värnar om naturen och hjälper djur i hemlighet. De gillar vackra saker, som glittrande stenar och små saker som människor har tappat.

Vättar är skickliga på att gömma sig och kan ibland bli osynliga. Om du är snäll mot skogen och djuren kanske du får höra viskningar om en vätte – men stör dem inte, de älskar lugn och ro.

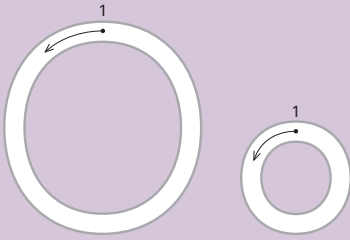
Visadag

Anordna en egen visadag när eleverna får ta med en sak att visa och berätta om. Om gruppen är stor kan det finnas fördelar med att dela upp det på flera tillfällen.

1. Skicka hem en inbjudan (se förslag K20) där det står att eleverna får ta med en sak att visa under er visadag, precis så som Guldklassen gjorde. Eleverna uppmanas att tänka ut hemma vad de vill berätta om sin sak.
2. Eleverna turas sedan om att berätta. Ge tillfälle för de som lyssnar att ställa frågor när kompiserna har visat det hen har tagit med sig. Prata om turtagning, att vara en god lyssnare och vad en fråga är för något.
3. Eleverna kan därefter rita av sin sak i sitt guldhäfte eller på ett vitt papper. De elever som kan, skriver vad det är för en sak.

Min favoritbokstav

Berätta för eleverna att i varje kapitel från och med nästa, kommer du att presentera en bokstav som ni tillsammans kommer att lära er. Låt eleverna fundera på vilken bokstav som är deras favorit. Vet de vad bokstaven heter och vilket ljud som hör till den? Eleverna kan sedan rita och färglägga sin favoritbokstav i sina guldhäften.

I det här kapitlet kämpar Love med modet att visa sin sten för klassen på visadagen. Han lär sig att ibland är det värt att våga, trots att man känner sig osäker.

Bornholmsövning:

Sammansatta ord

Lässtrategier för förståelse:

- Förutspå
- Reda ut oklarheter

Ordkunskap:

Klassrummet

Ordbild:

hej, namn

Du behöver:

- K17 Bildbank
- K21 Ordbilder
- Namnskyltar med elevernas namn (till Ordbild)

Stöd på lärarwebben:

- Bildspel till högläsningsbok och övningar
- Utvalda ord och uttryck
- Bokstavsruta
- Interaktiv övning (Steg 3)
- Myllerbild 1

Ord och uttryck

en klump av oro i bröstet: att man känner sig orolig. Som en tung känsla som känns jobbig.

otålig: när man har svårt att vänta och vill att saker ska hända snabbt.

tystnaden sänker sig: när allt plötsligt blir tyst runtomkring.

en kör: en grupp människor som sjunger tillsammans.

- * **dra lott:** att avgöra vem som ska få göra något genom att skriva namn på lappar, lägga dem i en burk, blanda och välja en av lapparna.

en odling: en plats där man planterar och där det växer växter, som grönsaker eller blommor.

en gegg: något kladdigt och smetigt, som lera.

kolijox: ett påhittat ord för något konstigt eller kladdigt.

en balkong: en liten plattform utanför huset där man kan stå eller sitta.

irriterad: när man är lite arg eller är störd över något.

blankt: något som glänser och skiner.

en förmiddag: tiden på dagen som är mellan morgon och lunch.

- * **ivrig:** när man är väldigt spänd och glad för något som ska hända.

- * **ett världsrekord:** det bästa resultatet i hela världen.

en orkester: en stor grupp människor som spelar olika musikinstrument tillsammans.

- * **att rassla:** ett ljud som låter som när man skakar något med många små delar, till exempel en kedja.

att ta ett djupt andetag: att andas in långsamt så att det känns ända ner i magen.

att dra efter andan: att plötsligt andas in för att man är överraskad.

orden flyger ur munnen: när man blir ivrig och gärna vill berätta något.

Högläsningssbok s. 11-14

Arbetsbok s. 8

STEG 1 Högläsning

Så här kan du göra:

Före läsning

- Samtala om vad som hände i förra kapitlet.
- Berätta att det här kapitlet heter ”Oro och flygande ord”. Visa bildspelet. Förutspå tillsammans vad kapitlet kan handla om utifrån rubrik och bilder.
- Gå igenom ord och uttryck som kan vara svåra för eleverna att förstå (se rutan ”Ord och uttryck”). Låt gärna eleverna själva försöka förklara vad de tror orden betyder innan du ger förklaringen.

Under läsning

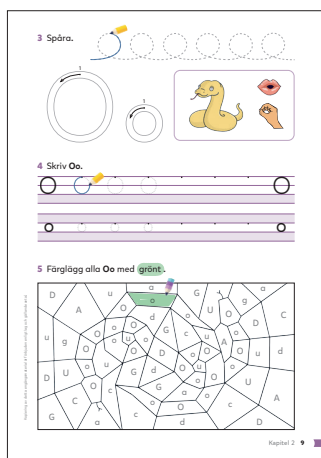
- Läs ingressen och ställ frågan:
  - ”klump av oro i bröstet” – hur tror du att det känns?
  - > Läs resten av kapitlet och visa bildspelet. Stanna vid behov och red ut oklarheter.

Efter läsning

- Samtala om kapitlet:
  - Hur känner Love inför att berätta om sin sten för klassen?
  - ”Det ligger en spänning i luften” – hur tror du att det känns i klassen då?
  - Hur känner du för att prata inför klassen?
  - Hur kan vi hjälpa varandra i vår klass så att alla känner sig trygga med att prata inför klassen?

Arbetsbok

- Visa övning 1 digitalt.
  - > Prata om bilden där Love lyfter upp sin sten. Peka på meningen under bilden och fråga om någon i klassen vill läsa den.
  - > Läs sedan meningen långsamt och tydligt samtidigt som du pekar på orden ”Love visar sin sten”. Räkna och markera antal ord i meningen. Läs meningen tillsammans.
  - > Titta tillsammans på klassrummet som finns på bilden. Låt eleverna berätta vad de ser:
    - Möbler** (t.ex. bord, stolar, pall, bokhyllor, hurts med lådor, kateder, soffa)
    - Inredning** (t.ex. matta, tavla, lampor, teckningar, figurer, klocka, blomkruka)
    - Material** (t.ex. muggar med pennor, papper, pärmar, böcker, häften, almanacka, sax, linjal, tejprulle, whiteboardpennor, dator)
  - > Peka på bilderna och upprepa vad eleverna säger. När eleverna har gett sina förslag lägger du till det du tycker saknas.
  - > Berätta för eleverna att de ska färglägga de möbler och det material i bilden som finns i deras eget klassrum. Inled med att göra en del av övningen gemensamt genom att säga:
    - På bilden ser vi en bokhylla. Har vi en bokhylla i vårt klassrum? Ja, då kan vi färglägga den./ Nej, då kan vi inte färglägga den.
  - > Låt eleverna genomföra övningen och sedan jämföra med sin bordskompis. Har de färglagt lika eller olika?

Arbetsbok s. 9

STEG 2 Presentera bokstaven

Så här kan du göra:

- Presentera bokstaven Oo på ett intresseväckande sätt. Se förslag på sidan 23.
- Visa bokstavsrutnan med bokstav, tecken, bild på begynnelse ljud och munbild digitalt.
  - > Peka på munbilden och låt eleverna uttala språkljudet. Uppmärksamma munnens form och tungans placering.
  - > Peka på bilden och uttala ordet ”orm” långsamt och tydligt. Lyssna efter språkljudet och låt eleverna se på varandras munnar än en gång.
  - > Peka på tecknet för Oo och gör det tillsammans.
  - > Peka på bokstaven Oo. Fokusera på formen. Se förslag på multisensoriska övningar att göra på sidan 23.

Arbetsbok

- Visa övning 3 och 4 digitalt. Låt eleverna:
  - > spåra de streckade linjerna i mönstret med penna.
  - > spåra Oo med fingret och sedan med färgpennor.
  - > skriva bokstaven, både versal och gemen, med penna.
- Uppmärksamma eleverna på att de ska börja vid prickerna när de skriver bokstäverna samt att siffrorna talar om hur många gånger de ska lyfta pennan.
- Skriv Oo med versaler och gemener på tavlan blandat med Gg, Dd, Cc, Aa och Uu (som finns i övning 5). Låt några elever komma fram och ringa in de Oo:n som finns.
- Visa övning 5 digitalt.
  - > Förklara att eleverna ska färglägga alla fält med Oo gröna.
  - > Låt eleverna genomföra övningen och sedan jämföra sin bild med sin bordskompis. Vad är det på bilden?

ORDKUNSKAP

Klassrummet

Använd bilden på sidan 8 i arbetsboken och jämför klassrummet på bilden med det klassrum som eleverna har. Gör två spalter på tavlan med rubrikerna ”Vad är lika?” och ”Vad är olika?” Skriv och rita enkla bilder av det som eleverna nämner.

Börja med möbler och annan inredning och fortsätt sedan med material och ”verktyg” som används i olika ämnen/situationer i klassrummet.

Exempel på möbler:

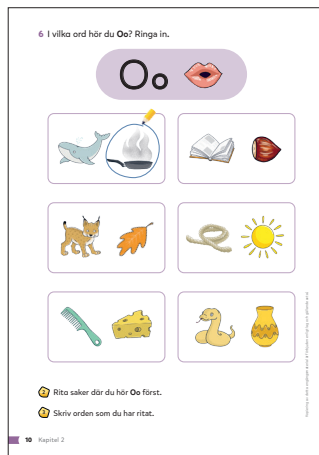
bänk/bord, stol, pall, hurts, lådor, skåp, kateder, bokhylla.

Exempel på annan inredning:

matta, gardin, tavla, skärm, lampor.

Exempel på material:

penna, sudd, kriter, färgpennor, limstift, sax, papper, skrivhäftan/räknehäftan, läromedel, spel, pussel, klossar och annat byggmaterial, surfplatta/dator, projektor, dokumentkamera.

Arbetsbok s. 10

Myllerbild 1

STEG 3 Bokstavens ljud

Så här kan du göra:

- Visa bokstavsrutan digitalt och repetera språkljudet för Oo. Titta på munbilden och uppmärksamma hur munnen formas när språkljudet uttalas. Uttala språkljudet.
- Visa bilder där de flesta orden innehåller språkljudet för Oo, förslagsvis **os**, **ro**, **ros**, **arm** och **vas**.
  - > Visa och benämna en bild i taget genom att ljuda språkljuden i ordet långsamt. Fråga:
    - Hör du Oo i ”os”?
    - Hör du Oo i ”vas”?
  - > Upprepa övningen så många gånger som passar för elevgruppen.
- Låt eleverna sitta i par. Dela ut ett bildkort till varje par.
  - > Låt eleverna lyssna om språkljudet för Oo finns i ordet. Eleverna sätter upp sitt kort på tavlan i en av två spalter, en med Oo och en utan Oo.
  - > Ni kan också använda den interaktiva övningen och tillsammans placera korten ett i taget.

Ord med Oo

mos	lok	oliv
stol	ko	polis
nos	sko	ros

Ord utan Oo

is	mål	läs
----	-----	-----

Arbetsbok

- Gå igenom vad bilderna i övning 6 föreställer med hjälp av bildspelet.
  - > Visa sedan övningen digitalt och förklara att eleverna ska ringa in de ord som innehåller språkljudet för Oo.
  - > Låt eleverna genomföra övningen.
  - > Låt dem sedan jämföra sitt arbete med sin bordskompis och tillsammans lyssna efter Oo i de ord de har ringat in.

Myllerbild 1

Låt eleverna leta efter ord som innehåller Oo.

blomma	bok	bord
fot	lampor	lo
ost	osthyvel	ros
sol	stol	sko
orm	maskros	hästsko

Befäst och utmana

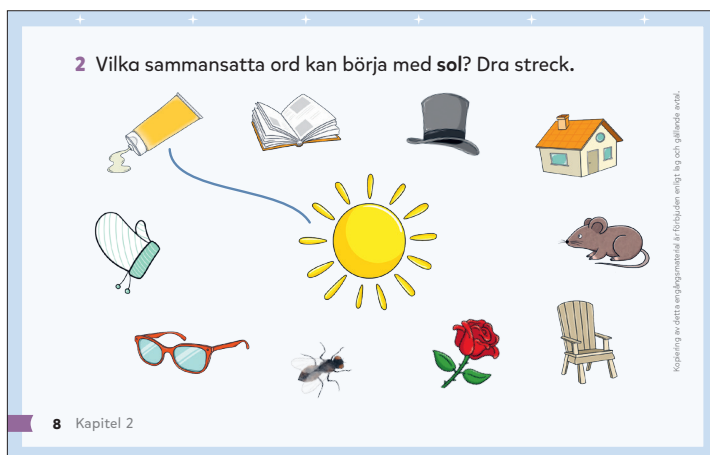
ELEVWEBB

På elevwebben kan eleven träna mer på att lyssna om Oo hörs i ord samt var i ordet Oo hörs.

GULDKORN

Guldkornen denna vecka är:

- 2 Rita saker där du hör Oo först.
- 3 Skriv orden som du har ritat.

Arbetsbok s. 8

STEG 4 Språklig medvetenhet

Den här veckan är det fokus på sammansatta ord som ingår i kategorin ”Ord och meningar” i Bornholmsmodellen. Denna övning blir en förlängning på det arbetet.

Så här kan du göra:

- Modellera sammansatta ord genom att nämna några exempel från veckans kapitel:
klassrum solstråle gräshoppa
- Visa Myllerbild 1. Låt eleverna först leta ord tillsammans med sin bordskompis innan ni samlar orden gemensamt i grupp. Skriv orden på tavlan. I bilden finns följande sammansatta ord: husbil, maskros, hästsko, äppelträd, saftglas, saftkanna, grillkorv, grillpinne, fruktskål, osthyvel, solglasögon, brödskiva.
- Skriv ordet snö på tavlan och rita ett moln med snö som bildstöd. Ge ett exempel på ett sammansatt ord med snö – *snölykta*. Skriv det på tavlan och rita en enkel bild till. Låt eleverna prata med sin bordskompis en stund för att samla ”snö-ord” tillsammans, innan de börjar bidra med ord till tavlan (-gubbe, -driva, -hög,

-skyffel, -flinga, -skoter, -ängel). Skriv och rita bilder till elevernas förslag.

- Gör på samma sätt med ytterligare några ord, till exempel vatten (-fall, -ballong, -melon) och svamp (-korg, -kniv, -skog, -bok).

Arbetsbok

- Berätta att eleverna nu ska bygga sammansatta ord med sol i början av ordet. Be dem att ge några exempel. Skriv och rita förslagen på tavlan.
- Gå igenom vad bilderna i övning 2 föreställer med hjälp av bildspelet.
  - > Visa sedan övningen digitalt och berätta att eleverna ska dra streck till de ord som kan börja med sol.
  - > Låt eleverna genomföra övningen.
  - > Gå igenom övningen tillsammans. Står något av ”sol-orden” i samlingen på tavlan?

ELEVWEBB

På elevwebben kan eleven träna mer på sammansatta ord.

ORDBILD

hej och elevernas namn

Denna vecka passar det att arbeta med ordbilden ”hej” och elevernas namn. Se sidan 27.

GULDEXTRA

Veckans skapande

Orm av toalettrullar

Material: tomma toalettrullar, flaskfärg, penslar, sax, kartong, plastögon, lim, snöre.

1. Varje elev får varsin toalettrulle och målar den.
2. Gör ett huvud genom att platta till en toarulle och klippa en rundning på båda sidor. Måla och sätt på ögon.
3. Böj en piprensare till en tunga och limma fast i munnen.
4. Fäst snöret bak på huvudet.
5. Trä in snöret med huvudet i en toarulle och fortsätt sedan att trä igenom snöret i alla toarullar.
6. Gör en svans genom att platta till en toarulle och klippa en spets på ena delen. Fäst snöret i svansbiten.

Veckans lek

OrMLEKEN

1. Alla ställer sig på en rad och håller varandra i midjan, så att de bildar en lång orm.
2. Den första eleven i raden är ormens huvud och den sista eleven är ormens svans.
3. Ormens huvud ska försöka fånga sin egen svans genom att leda ormen runt i olika riktningar.
4. Eleverna måste hålla ihop och följa med, utan att släppa taget om varandra.
5. När ormens huvud lyckas fånga svansen, kan ni byta plats så att en annan elev får vara huvudet.

Veckans bokstavsbygge

Eleverna bygger bokstaven Oo tillsammans med hjälp av sina kroppar. De kan ligga på golvet så kan ni fota uppifrån och spara.

Veckans boktips

Oscars pinnar av Jeanette Milde

Veckans ätbara

ost, Oreo-kakor, ostbågar

Aktiviteter

Associera

Ost börjar på bokstaven Oo. Vad kan vi associera för ord till ost? Rita en ost på tavlan och skapa tillsammans med eleverna en tankekarta med ord som går att koppla till ost, exempelvis osthyvel, gul, smörgås, pålägg ... Vill ni kan ni använda K33 Tankekarta.

Födelsedagsstenar

Amira river bort ett blad från almanackan. När fyller eleverna i vår klass år och vilken årstid är det då?

1. Dela vita A4-papper i fyra delar och dela ut varsin del till eleverna.
2. Eleverna ritar nu formen (lite oval) av en sten så stort de kan på pappret.
3. Eleverna skriver sitt namn och sin födelsedag på stenen.
4. Klipp ut stenen och placera i en lamineringsficka.
5. Häll guldglitter runt stenen i lamineringsfickan och laminera.
6. Klipp ut stenen med tillhörande glitter runt.
7. Sätt upp elevernas födelsedagsstenar i klassrummet.